

Lag

om ändring av lagen om förmyndarverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) 34 § 1 mom. 8 och 12 punkten samt 95 §, av dem 95 § sådan den lyder i lag 1135/2019,
ändras 4 § 1 mom., 32 § 3 mom., 34 § 1 mom. 3—5, 10, 11 och 13 punkten, 35 §, 39 § 2 mom., 66 och 66 a §, av dem 32 § 3 mom. och 34 § 1 mom. 11 punkten sådana de lyder i lag 649/2007, 34 § 1 mom. 10 punkten sådan den lyder i lag 1494/2025, 34 § 1 mom. 13 punkten sådan den lyder i lagarna 1094/2017 och 230/2019, samt 66 och 66 a § sådana de lyder i lag 122/2011, samt
fogas till lagen en ny 34 a § som följer:

4 §

Intressebevakare för en minderårig är vårdnadshavarna, om inte något annat föreskrivs nedan. Domstolen kan dock i enlighet med detta kapitel skilja vårdnadshavaren från uppdraget att vara intressebevakare och vid behov förordna en annan person till intressebevakare för den minderåriga för att sköta dennes ekonomiska angelägenheter. Bestämmelser om vårdnad om minderåriga finns i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983).

32 §

En annan intressebevakare än en förälder som är vårdnadshavare för sitt minderåriga barn får inte heller företräda huvudmannen, om motparten är

- 1) intressebevakarens barns make eller intressebevakarens makes barn eller dennes make,
- 2) intressebevakarens eller dennes makes barnbarn, syskon, förälder eller far- eller morförälder eller make till någon av dessa personer,
- 3) intressebevakarens syskonbarn.

34 §

Om inte något annat bestäms i lag, har intressebevakaren inte rätt att på huvudmannens vägnar utan förmyndarmyndighetens tillstånd

- 3) överlåta nyttjanderätten till fast eller annan i 1 punkten avsedd egendom för en längre tid än fem år,
- 4) uppta annat penninglån än studielån med statsborgen eller sådan kredit som beviljas med stöd av lagen om social kreditgivning (1133/2002) och inte heller ingå växelförbindelser eller ta ansvar för annans skuld,
- 5) börja idka näring för en minderårig huvudmans räkning, om det inte är fråga om att fortsätta tidigare idkad näring i ett dödsbo,

- 10) överlåta eller mot vederlag förvärva en bostadsrätt som avses i lagen om bostadsrättsbostäder (393/2021), eller aktier eller andelar som berättigar till besittning av en

lägenhet eller någon annan del av en byggnad eller fastighet, med undantag för aktier och andelar som avses i 34 a § 1 mom. 5 punkten,

11) genom ett tidsbundet avtal överlåta nyttjanderätten till en lägenhet eller någon annan del av en byggnad eller fastighet vars besittning grundar sig på en bostadsrätt eller på aktier eller andelar som avses i 10 punkten för längre tid än fem år, och inte heller

13) bevilja penninglån.

34 a §

En intressebevakare har rätt att på huvudmannens vägnar utan förmyndarmyndighetens tillstånd

1) sätta in medel hos ett kreditinstitut som har koncession i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2) förvärva obligationer som staten, landskapet Åland, en kommun eller en samkommun har emitterat,

3) förvärva värdepapper som är föremål för handel på en sådan börs som avses i 1 kap. 2 § 7 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017), på en sådan reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 5 punkten i den lagen eller i ett sådant multilateralt system som avses i 1 kap. 2 § 4 punkten i den lagen,

4) förvärva andelar i placeringsfonder som är förenliga med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) och som är registrerade i Finland, och i sådana utländska fondföretag som avses i 23 kap. 1 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder (213/2019) och som i enlighet med 2 mom. i den paragrafen får marknadsföra sina andelar i Finland,

5) förvärva sådana aktier och andelar som i huvudsak medför rätt att erhålla nyttigheter eller tjänster som vanligen används i hushåll, om andelen inte är förenad med personligt ansvar för sammanslutningens skulder.

Intressebevakaren har rätt att på huvudmannens vägnar sätta in medel hos ett annat än i 1 mom. 1 punkten avsett kreditinstitut, förvärva andra än i 2—5 punkten avsedda finansiella instrument och andelar i sammanslutningar och förvärva kryptotillgångar, om förmyndarmyndigheten beviljar tillstånd för rättshandlingen eller om rättshandlingen genomförs i enlighet med en av förmyndarmyndigheten godkänd plan för förvaltningen av egendomen.

Vad som i 1 och 2 mom. föreskrivs om förmyndarmyndighetens tillstånd tillämpas också vid placering av huvudmannens medel i investeringsobjekt genom en placeringsförsäkring.

35 §

Förmyndarmyndigheten kan bevilja tillstånd enligt 34 eller 34 a §, om den rättshandling eller åtgärd som tillståndsansökan avser är förenlig med huvudmannens intressen. I så fall ska det som föreskrivs i 37—41 § om förvaltningen av egendomen beaktas.

39 §

Övrig egendom, som inte används för huvudmannens underhåll eller andra behov, ska placeras på ett tillräckligt värdebeständigt sätt och så att den ger skälig avkastning. Bestämmelser om föräldrars underhållsansvar finns i lagen om underhåll för barn (704/1975).

66 §

Ett intressebevakaruppdrag ska införas i registret över förmynderskapsärenden även när förmyndarmyndigheten får kännedom om att

1) en minderårig är delägare i ett dödsbo och hans eller hennes andel i boets tillgångar utan avdrag för den avlidnas eller boets skulder överstiger 30 000 euro, eller

2) en minderårig har egendom som förvaltas av en intressebevakare och egendomen utan avdrag för den minderåriges skulder överstiger 30 000 euro.

Om särskilda skäl föreligger, ska intressebevakning för en minderårig införas i registret över förmynderskapsärenden även om egendomen eller beloppet av tillgångarna i dödsboandelen understiger det belopp som avses i 1 mom.

66 a §

Ett intressebevakaruppdrag som gäller en minderårig och som har införts i registret över förmynderskapsärenden med stöd av 66 §, kan avföras ur registret, om värdet på den minderåriges dödsboandel eller egendom enligt 1 mom. i den paragrafen varaktigt har sjunkit så att det är lika med eller lägre än 20 000 euro. Ett intressebevakaruppdrag kan dock inte avföras ur registret om egendomen har minskat på grund av åtgärder från intressebevakarens sida som inte är förenliga med den minderåriges intresse eller om det i övrigt finns särskilda skäl för att intressebevakaruppdraget ska kvarstå i registret.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2026.

Vid avgörande av giltigheten av en sådan rättshandling som en intressebevakare har företagit före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Ett intressebevakaruppdrag som gäller en minderårig och som har införts i registret över förmynderskapsärenden med stöd av 66 § kan efter lagens ikraftträdande under de förutsättningar som anges i 66 a § avföras ur registret, om värdet på den minderåriges dödsboandel eller egendom enligt 66 § 1 mom. understiger 30 000 euro.

Helsingfors den 5 februari 2026

Republikens President

Alexander Stubb

Justitieminister Leena Meri